

Dosarul nr. 2rh-157/19

Prima instanță: (Judecătoria Anenii Noi) Iu. Moldovan

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bender) A. Parpalac, S. Vrabii, Sv. Leu

Instanța de recurs:(Curtea Supremă de Justiție) V. Macinskaia, O. Sternioală, D. Mardari

ÎNCHEIERE

30 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Nina Vascan
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire depusă de Moroza Ecaterina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Moroza Ecaterina
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor” cu privire la încasarea
plății pentru arendă, încasarea penalității de întârziere și repararea prejudiciului
moral și cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor”
împotriva Ecaterinei Moroza cu privire la declararea nulă a contractului de arendă,
împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin
care s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Moroza Ecaterina,

c o n s t a t ă:

La 26 ianuarie 2011, Moroza Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Agrozincor” cu privire la încasarea plății pentru arendă, încasarea
penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Moroza Ecaterina a indicat că la 01 martie 2003 a
încheiat cu SRL „Agrozincor” contractul de arendă, prin care s-a obligat să-i
transmită ultimei terenul agricol cu suprafața de 5,0729 ha situat în s. Cobusca
Nouă, r-ul Anenii Noi.

Conform condițiilor contractului (pct. 3.1 și 3.4), pârâtul urma să-și onoreze
obligațiile pecuniare în formă naturală, ce constituie roada de pe 1,726 ha cu
condiția efectuării lucrărilor manuale, fapt convenit de ambele părți.

După încheierea contractului, nici una din părți nu a anunțat în formă scrisă
despre rezilierea contractului, acesta prelungindu-se în mod tacit încă pe 3 ani, adică
până la 01 martie 2009.

A specificat că pârâtul nu și-a onorat obligațiunile din anul 2006, astfel
creîndu-i impedimente în folosirea terenului.

Astfel conform certificatelor Departamentului de Statistică, în perioada anului 2006 în mediu pe raionul Anenii Noi, recolta de floarea soarelui constituia 10,6 kg/ha, în anul 2007 – 5,6 kg/ha, iar în anul 2008 – 13,6 kg/ha.

Conform certificatului Întreprinderii Municipale „Piața Centrală”, prețul unui kg de floarea soarelui constituia în mediu pe anul 2006 – 15 lei, în 2007 – 18 lei și în 2008 – 34,5 lei.

Conform datelor statistice și prețului mediu pe piață a unui kg de floarea soarelui în perioada anilor 2006 – 2008, de pe 1,726 ha a constituit pe anul 2006 (1060 kg x 15 lei) = 27443,4 lei, în anul 2007 (560 x 18 lei) = 17398,08 lei, în anul 2008 (1360 kg x 34,5 lei) = 80983,92 lei.

Conform pct. 3.6 al contractului de arendă, la neachitarea plății de arendă în termenii stabiliți de către arendaș, acesta va plăti o penalitate egală cu 0,01 % pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie 13777,7 lei.

A solicitat Moroza Ecaterina încasarea de la SRL „Agrozincor” a plății de arendă în mărime de 125824,4 lei pe perioada anilor 2006-2008 pentru folosirea terenului agricol cu suprafața de 5,0729 ha, încasarea penalității în mărime de 13777,7 lei, a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 21 iunie 2011, SRL „Agrozincor” a depus cerere reconvențională împotriva Ecaterinei Moroza cu privire la rezilierea contractului de arendă.

În motivarea cererii reconvenționale, SRL „Agrozincor” a menționat că termenul contractului ce stă la baza pretențiilor formulate de Moroza Ecaterina a expirat la 01 martie 2006.

Totodată, a invocat că SRL „Agrozincor” și-a exprimat în formă scrisă intenția de a rezilia contractul atunci când a depus la Primăria satului Cobușca Nouă o cerere în acest sens, pârâta refuzând să ia act de această intenție și să respecte dispozițiile contractuale în acest sens. Indică de asemenea că pretențiile vizând finalitățile contractului au fost pe deplin onorate.

Astfel prin hotărârea din 17 iulie 2006 a Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău, s-a constatat că plata de arendă nu a fost achitată deoarece pârâta nu a acceptat asortimentul de produse propuse de către reprezentantul pârâtului, precum și calitatea acestor produse, iar pârâtul se află în întârziere cu plata arendei nu din culpa sa.

Deci, Moroza Ecaterina a încălcat prevederile pct. 3.4 din contract, conform căruia urma să primească plata arendei nu mai târziu de 10 zile de la termenii stabiliți de arendaș.

Mai mult ca atât, menționează că Ecaterina Moroza de nenumărate ori a fost informată despre expirarea termenului contractului de arendă a terenului, fiind invitată la Primăria s. Cobușca Nouă pentru a lua cunoștință cu hotărele terenului și de a dispune de capacitatea sa deplină ca proprietar al acestuia, ca pe viitor să-l prelucreze individual.

De asemenea, pârâta a fost informată despre faptul neonorării obligațiilor sale de contribuabil – de plătitor al impozitelor funciare – începând cu expirarea contractului de arendă a terenului la 01 martie 2006.

Societatea cu Răspundere Limitată „Agrozincor” a solicitat constatarea rezilierii contractului de arendă a terenului agricol nr. 9 din 01 martie 2009 și

declararea nulă a contractului de arendă a terenului agricol nr. 9 din 01 martie 2003, încheiat cu Ecaterina Moroza.

La 16 septembrie 2011, SRL „Agrozincor” a depus cerere de completare a cererii reconvenționale.

În motivarea cererii de completare, SRL „Agrozincor” a menționat că pct. 5.1 al contractului nr. 9 din 01 martie 2003 este nul, deoarece contravine cerințelor imperative ale art. 9 al Legii nr. 198 din 15 mai 2003 și anume contractul prevede prelungirea tacită a acestuia încă pe 3 ani dacă nici una din părți nu a anunțat în formă scrisă despre rezilierea acestuia, pe când conform Legii nr. 198 din 15 mai 2003, contractul de arendă a bunurilor agricole poate fi prelungit cu acordul comun al părților.

Partea care intenționează să prelungească contractul de arendă este obligată să solicite avizul celeilalte părți cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului contractului.

La 21 noiembrie 2011, Moroza Ecaterina a depus cerere suplimentară, prin care a menționat că deoarece onorarea obligației în natură nu-i este comodă din motiv că nu dispune de mijloace de transportare și depozitare, a solicitat plata pentru arendă în expresie bănească.

Moroza Ecaterina a solicitat încasarea de la SRL „Agrozincor” a plății pentru arendă în mărime de 125825,40 lei pe perioada anilor 2006-2008 pentru folosirea terenului cu suprafața de 5,0729 ha, încasarea penalității în mărime de 0,01 % pentru fiecare zi de întârziere ce constituie suma de 13777,70 lei, obligarea pârâtului de a-i transmite terenul agricol cu suprafața de 1,46 ha dat în arendă în starea în care a fost predat arendașului, repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, la 24 noiembrie 2011, Moroza Ecaterina a depus cerere suplimentară, prin care a solicitat încasarea de la SRL „Agrozincor” suplimentar a sumei de 17146 lei, ce constituie suma patrimoniului a două cote.

La 22 decembrie 2011, SRL „Agrozincor” a depus cerere de modificare a cererii reconvenționale, prin care a solicitat declararea nulității contractului de arendă a terenului agricol nr. 9 din 01 martie 2003 încheiat cu Ecaterina Moroza și constatarea rezilierii contractului de arendă a terenului agricol nr. 9 din 01 martie 2003 încheiat cu Ecaterina Moroza.

Prin hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoriei Anenii Noi, acțiunea depusă de Moroza Ecaterina a fost respinsă.

Cererea reconvențională depusă de SRL „Agrozincor” a fost admisă.

S-a recunoscut nul contractul de arendă a terenului agricol nr. 9 din 01 martie 2003.

Prin încheierea din 05 iulie 2012 a Curții de Apel Bender, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ecaterina Moroza, și s-a acordat termen până la 04 septembrie 2012 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 3807,93 lei.

Prin decizia din 24 octombrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Ecaterina Moroza, s-a casat încheierea din 05 iulie 2012 a Curții de Apel Bender, și s-a restituit cauza la Curtea de Apel Bender pentru judecarea apelului în fond.

Prin decizia din 12 februarie 2013 a Curții de Apel Bender, s-a admis apelul declarat de Morozan Ecaterina.

S-a casat hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Morozan Ecaterina și acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Agrozincor”.

Prin decizia din 23 octombrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Morozan Ecaterina, s-a casat decizia din 12 februarie 2012 a Curții de Apel Bender, cauza fiind restituită la rejudecare la Curtea de Apel Bender.

Prin decizia din 05 iunie 2014 a Curții de Apel Bender, s-a admis apelul declarat de Ecaterina Morozan, s-a casat integral hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Morozan Ecaterina și cererea reconvențională depusă de SRL „Agrozincor”.

Prin încheierea din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Morozan Ecaterina.

La 06 decembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Morozan Ecaterina a depus la Judecătoria Anenii Noi, cerere de revizuire împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, împotriva deciziei din 05 iunie 2014 a Curții de Apel Bender și hotărârii din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi (f.d. 148-151).

Prin încheierea din 18 decembrie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, s-a refuzat în primirea cererii de revizuire depusă de Morozan Ecaterina, fiindu-i comunicat despre posibilitatea adresării repetate în instanța competentă să examineze cererea de revizuire (Curtea de Apel Chișinău) (f.d. 152).

La 09 decembrie 2019, Morozan Ecaterina a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, împotriva deciziei din 05 iunie 2014 a Curții de Apel Bender și hotărârii din 15 martie 2012 a Judecătoria Anenii Noi (f.d. 156-158).

În motivarea cererii de revizuire, Morozan Ecaterina a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și anume faptul că au devenit cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au putut fi cunoscute.

Astfel în baza certificatului eliberat de Arhiva Agenției de Privatizare Anenii Noi din 21 noiembrie 2019, se confirmă că împreună cu mama sa, Filipașco Ana, dețineau în natură în comuna Cobusca Nouă cote câte 3,05 ha și astfel SRL ”Agrozincor” urmează să-i achite suma pentru arendă integral, deoarece deținea în proprietate terenul dat.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinând cererea de revizuire, Colegiul consideră că aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 3 din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri,

decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, s-a stabilit categoriile de încheieri care pot fi separat supuse revizuirii.

Astfel în conformitate cu art. 446 din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă stipulează că, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Colegiul menționează că legea nu prevede posibilitatea declarării revizuirii împotriva încheierii prin care Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat asupra inadmisibilității, or instanța de recurs prin încheierea adoptată, a cărei revizuire se solicită în prezenta cauză, nu s-a expus asupra fondului cauzei, ci a verificat doar existența temeiurilor de admisibilitate a recursului declarat.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că hotărârea din 15 martie 2012 a Judecătoriei Anenii Noi, fiind contestată cu apel, a fost casată prin decizia din 05 iunie 2014 a Curții de Apel Bender.

Iar, prin încheierea din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat Moroza Ecaterina, împotriva deciziei din 05 iunie 2014 a Curții de Apel Bender, a fost declarat inadmisibil, în baza temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, Colegiul reține că cererea de revizuire înaintată de Moroza Ecaterina împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, urmează a fi respinsă ca fiind depusă împotriva unui act judecătoresc nesusceptibil de a fi atacat în ordine de revizuire.

Sub acest aspect se va menționa că argumentele indicate în cererea de revizuire sunt irelevante, având în vedere că se solicită revizuirea unui act de dispoziție judecătoresc, care în virtutea legii nu se supune revizuirii.

Din considerentele menționate, având în vedere că art. 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede expres actele de dispoziție care pot fi supuse revizuirii, Colegiul consideră că cererea de revizuire depusă de Moroza Ecaterina urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Moroza Ecaterina împotriva încheierii din 10 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Moroza Ecaterina împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor” cu privire la încasarea plății pentru arendă, încasarea penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral și cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Agrozincor” împotriva Ecaterinei Moroza cu privire la declararea nulă a contractului de arendă.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Nina Vascan

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari